

«Погоджено»

Методичною радою

Міського методичного кабінету

Протокол № ____ від «__» _____ 2014р.

Голова ради

Л.М. Маленька

Затверджено:

начальник управління освіти

_____ Ю. М. Сінчук

«__» _____ 2014 р.

УКЛАДАЦЬКА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ГУРТКА
“Аплікація із соломи”

Укладач:

керівник гуртка

Негрескул Людмила Григорівна

м. Южноукраїнськ, 2014 р.

СЮТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В даний час актуальною стала проблема збереження культурної та історичної самобутності національних традицій, непорушних етичних цінностей народу.

Декоративно-ужиткове мистецтво в національній культурі України займає особливе місце. Народ віками намагався виразити своє ставлення до життя в художній формі. Людина, проживаючи на благодатній землі, щедрій на красу і природні багатства, з давніх-давен розумно використовувала всі її багатства для свого життя та облаштування побуту. Вироби декоративно-ужиткового мистецтва розкривають багатство культури народу, вчать розуміти і любити прекрасне, відображають поетичність, фантазію, залучають до праці за законами краси.

Серед видів декоративно-ужиткового мистецтва найбільш простим за технологією виконання і доступним за матеріалами для учнів є робота з соломою (аплікація).

Програма розрахована на дітей молодшого та середнього шкільного віку. Термін навчання 3 роки по 6 години на тиждень. На опрацювання навчального матеріалу кожного року навчання відводиться 216 годин.

Основною метою цієї програми є виховання творчої, з високою національною свідомістю особистості, готовою сприймати національні традиції свого народу та його минуле.

Зміст програми передбачає:

- формування в учнів умінь виконувати різні способи обробки матеріалів;
- формування свідомого ставлення до минулого та сучасного свого народу;
- формування вміння визначати художню цінність виробу, його технічне виконання, композиційне вирішення;
- формування техніко-технологічних знань для оволодіння різними техніками обробки матеріалів;
- ознайомлення з народними ремеслами;
- виховання бережливого ставлення до природи й економного використання матеріалів;
- виховання працелюбності, культури праці, бережливого ставлення до матеріалів та продуктів праці.

Під час практичного навчання програмою передбачається прищеплення учням навичок якісного виконання роботи, ефективного використання навчального часу, формування естетичної культури та смаку, загально-трудових умінь і навичок.

Оволодіваючи програмовим матеріалом, учні ознайомлюються з різними професіями, з психолого-фізіологічними вимогами професій до людини, санітарно-гігієнічними нормами та правилами безпечної праці.

У процесі реалізації змісту програми учні мають:

Знати:

- про особливості заготівлі матеріалів;
- способи обробки матеріалів;
- технології різних способів обробки матеріалів;
- види та будову інструментів, пристосувань;
- правила економного використання матеріалів;
- види аплікацій;
- технологію різних способів плетіння;
- правила складання композиції;
- традиції народного мистецтва;
- правила безпечної праці та організації робочого місця, санітарно-гігієнічні вимоги.

Уміти:

- виготовляти вироби з використанням різних технік;
- прикрашати інтер'єр квартири або приміщення;
- виготовляти вироби в техніці «аплікація» різними способами;
- складати технологію виготовлення виробів, сувенірів;
- виготовляти писанки оздобленні аплікацією з урахуванням національних традицій;
- виготовляти вироби з соломи об'ємної форми (фігурки людини і тварин).

Пропонована програма передбачає бесіди з історії декоративно-ужиткового мистецтва, екскурсії, завдання на літо.

У програмі після вивчення кожної теми й завершення навчального року загалом заплановані підсумкові заняття з метою повторення, закріплення й узагальнення засвоєного. На підсумкових заняттях доцільно широко зіставляти різноманітні роботи, об'єднані загальною темою, порівнювати власні роботи із творчістю товаришів, виявляти «глядацьке вміння», оцінювати художню працю загалом.

Програма підкреслює важливість захоплення школярів декоративно-ужитковим мистецтвом з метою формування пізнавального інтересу і прагнення до його самостійного опанування.

Навчання за програмою передбачає тісні міжпредметні зв'язки з уроками історії, народознавства, образотворчого мистецтва.

Основний рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Підготовка необхідного матеріалу для роботи гуртка. Інструменти	15	1	14
3.	Виконання виробів за зразком	21	1	20
4.	Виготовлення та аплікація виробів. Композиція геометричного характеру	84	3	81
5.	Виготовлення аплікації та виробів із створенням композиції анімалістичного характеру	63	3	60
6.	Аплікація із соломи на вільну тему	12	2	10
7.	Оформлення виробів	9	1	8
8.	Екскурсії, свята, виставки	6	6	-
9.	Підсумкове заняття	3	3	-
	РАЗОМ	216	23	193

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год)

Мета і зміст роботи гуртка на рік. Ознайомлення зі зразками, виготовленими гуртківцями і керівником улітку. Матеріали, інструменти та прилади, необхідні для роботи. Повторення правил поведінки в кабінеті, правил дорожнього руху й протипожежної безпеки.

2. Підготовка необхідного матеріалу для роботи гуртка. Інструменти (15 год)

Види соломки, які застосовуються для аплікації. Заготівля соломи, підготовка до роботи. Техніка безпечної роботи з інструментами. Декоративні властивості соломи, колір, блиск. Техніка безпеки при роботі з електропраскою.

Практична робота.

Заготівля соломи, підготовка до роботи.

3. Виконання виробів за зразком (21 год)

Виконання завдання за зразком, підготовка виробу до аплікації. Переведення малюнку на основу.

Практична робота.

Аплікація із соломи за зразком (орнамент, рослини, тварини).

4. Виготовлення та аплікація виробів. Композиція геометричного характеру (84 год)

Виготовлення та аплікація із соломи. Композиція геометричного характеру.

Практична робота.

Конструювання та виготовлення виробів. Робота над зображенням. Переведення малюнку на основу.

5. Виготовлення аплікації та виробів із створенням композиції анімалістичного характеру (63 год)

Аплікація соломною у творчості народних майстрів. Композиції анімалістичного характеру. Єдність технологічних, естетичних потреб до виробів із соломи.

Практична робота.

Конструювання та виготовлення виробів для аплікації анімалістичного характеру.

6. Аплікація із соломи на вільну тему (12 год)

Виготовлення та аплікація із соломи виробів на вільну тему. Послідовність конструювання виробів.

Практична робота.

Конструювання та виготовлення виробів на вільну тему. Оформлення.

7. Оформлення виробів (9 год)

Матеріали для підготовки поверхні. Обробка та оформлення.

Практична робота.

Обробка та оформлення виробів.

8. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год)

Екскурсії, виставки декоративно-ужиткового мистецтва. Участь у різноманітних

конкурсах, виставках. Організація проведення різноманітних масових заходів. Святкування Нового року, Днів іменинника, інших свят.

9. Підсумкове заняття (3 год)

Підведення підсумків роботи гуртка за рік. Виставка робіт гуртківців.

Основний рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Підготовка необхідного матеріалу для роботи гуртка. Інструменти	9	1	8
3.	Виконання виробів за зразком	24	2	22
4.	Виготовлення та аплікація виробів. Композиція геометричного характеру	96	5	91
5.	Виготовлення аплікації та виробів із створенням композиції анімалістичного характеру	33	2	31
6.	Аплікація із соломи на вільну тему	33	1	32
7.	Оформлення виробів	9	1	8
8.	Екскурсії, свята, виставки	6	6	-
9.	Підсумкове заняття	3	3	-
	РАЗОМ	216	24	192

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год)

Мета і зміст роботи гуртка на рік. Ознайомлення зі зразками, виготовленими гуртківцями і керівником улітку. Матеріали, інструменти та прилади, необхідні для роботи. Повторення правил поведінки в кабінеті, правил дорожнього руху й протипожежної безпеки.

2. Підготовка необхідного матеріалу для роботи гуртка. Інструменти (9 год)

Види соломки, які застосовуються для аплікації. Заготівля соломи, підготовка до роботи. Техніка безпечної роботи з інструментами. Декоративні властивості соломи, колір, блиск. Техніка безпеки при роботі з електропраскою.

Практична робота.

Заготівля соломи, підготовка до роботи.

3. Виконання виробів за зразком (24 год)

Виконання завдання за зразком, підготовка виробу до аплікації. Переведення малюнку на основу.

Практична робота.

Аплікація із соломи за зразком (орнамент, рослини, тварини).

4. Виготовлення та аплікація виробів. Композиція геометричного характеру (96 год)

Виготовлення та аплікація із соломи. Композиція геометричного характеру.

Практична робота.

Конструювання та виготовлення виробів. Робота над зображенням. Переведення малюнку на основу.

5. Виготовлення аплікації та виробів із створенням композиції анімалістичного характеру (33 год)

Аплікація соломою у творчості народних майстрів. Композиції анімалістичного характеру. Єдність технологічних, естетичних потреб до виробів із соломи.

Практична робота.

Конструювання та виготовлення виробів для аплікації анімалістичного характеру.

6. Аплікація із соломи на вільну тему (33 год)

Виготовлення та аплікація із соломи виробів на вільну тему. Послідовність конструювання виробів.

Практична робота.

Конструювання та виготовлення виробів на вільну тему. Оформлення.

7. Оформлення виробів (9 год)

Матеріали для підготовки поверхні. Обробка та оформлення.

Практична робота.

Обробка та оформлення виробів.

8. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год)

Екскурсії, виставки декоративно-ужиткового мистецтва. Участь у різноманітних конкурсах, виставках. Організація проведення різноманітних масових заходів. Святкування Нового року, Днів іменинника, інших свят.

9. Підсумкове заняття (3 год)

Підведення підсумків роботи гуртка за рік. Виставка робіт гуртківців.

Основний рівень, третій рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Підготовка необхідного матеріалу для роботи гуртка. Інструменти	9	1	8
3.	Виконання виробів за зразком	24	2	22
4.	Виготовлення та аплікація виробів. Ікони із соломи та бісеру	96	6	90
5.	Виготовлення картин та аплікація виробів із сірників, соломи та бісеру	33	3	30
6.	Аплікація із соломи на вільну тему	33	1	32
7.	Оформлення виробів	9	1	8
8.	Експерсії, свята, виставки	6	6	-
9.	Підсумкове заняття	3	3	-
	РАЗОМ	216	26	190

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год)

Мета і зміст роботи гуртка на рік. Ознайомлення зі зразками, виготовленими гуртківцями і керівником улітку. Матеріали, інструменти та прилади, необхідні для роботи. Повторення правил поведінки в кабінеті, правил дорожнього руху й протипожежної безпеки.

2. Підготовка необхідного матеріалу для роботи гуртка. Інструменти (9 год)

Види соломки, які застосовуються для аплікації. Заготівля соломи, підготовка до роботи. Техніка безпечної роботи з інструментами. Декоративні властивості соломи, колір, блиск. Техніка безпеки при роботі з електропраскою.

Практична робота.

Заготівля соломи, підготовка до роботи.

3. Виконання виробів за зразком (24 год)

Виконання завдання за зразком, підготовка виробу до аплікації. Переведення малюнку на основу.

Практична робота.

Аплікація із соломи за зразком (орнамент, рослини, тварини).

4. Виготовлення та аплікація виробів. Ікони із соломи та бісеру (96 год)

Солома, види та її властивості. Обробка соломи. Вибілювання, фарбування, виготовлення смужок із соломи. Обладнання та інструменти. Техніка ручної обробки соломи.

Практична робота.

Підготовка виробу для аплікації. Переведення малюнку на основу. Виготовлення та аплікація ікон із соломи та бісеру. Виготовлення рамочок. Оформлення робіт.

5. Виготовлення картин та аплікація виробів із сірників, соломи та бісеру (33 год)

Етапи моделювання виробів. Вимоги до виробів. Матеріали та інструменти для виготовлення барельєфних картин із сірників, соломи та бісеру.

Практична робота.

Виготовлення барельєфних картин із сірників, соломи та бісеру. Оформлення виробів.

6. Аплікація із соломи на вільну тему (33 год)

Виготовлення та аплікація із соломи виробів на вільну тему. Послідовність конструювання виробів.

Практична робота.

Конструювання та виготовлення виробів на вільну тему. Оформлення.

7. Оформлення виробів (9 год)

Матеріали для підготовки поверхні. Обробка та оформлення.

Практична робота.

Обробка та оформлення виробів.

8. Екскурсії, конкурси, свята, виставки (6 год)

Екскурсії, виставки декоративно-ужиткового мистецтва. Участь у різноманітних конкурсах, виставках. Організація проведення різноманітних масових заходів. Святкування Нового року, Днів іменинника, інших свят.

9. Підсумкове заняття (3 год)

Підведення підсумків роботи гуртка за рік. Виставка робіт гуртківців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Учні мають знати:

- українські національні традиції;
- основні властивості кольорів;
- орнамент, його різновиди;
- способи збільшення та зменшення малюнка;
- способи об'єднання деталей;
- властивості соломи;
- види декоративного оздоблення виробів;
- прийоми обробки соломи;
- умовні позначення на схемах;
- інструменти для ручної праці;
- правила техніки безпеки при роботі з колючими та різальними інструментами.

Учні мають уміти:

- підбирати для виробів соломку;
- переводити малюнок на кальку;
- виконувати збільшення й зменшення малюнка;
- користуватись кресленнями;
- виконувати ескіз малюнка;
- розбивати малюнок на окремі деталі;
- виготовляти оздоблювальні елементи;
- читати і записувати схеми деталей.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник. /За заг. ред. Я. П. Запаска. — Львів: Афіша, 2000. — Г. 1-2.
2. Наниашвілі І.Н., Православні ікони із соломки. — Х.; Мистецтво, 2012 р.
3. Наулко В. Артюх Л. А., Горлечко В. Ф. Культура і побут населення України: Навч. посібник. — К.: Либідь, 1991.
4. Осташинський І.Б., Чудові вироби із сірників, соломи та бісеру. — Х.; Мистецтво, 2012 р.
5. Стеченко О.Ф., Плетиво та аплікація із соломи. — К.; Урожай, 1994 р.

РЕЦЕНЗІЯ

на укладацьку навчальну програму гуртка «Аплікація із соломи» Станції юних техніків

Укладач: керівник гуртка Негрескул Людмила Григорівна

Укладацька навчальна програма гуртка «Аплікація із соломи» основного рівня навчання відповідає принципам науковості, систематичності і послідовності у засвоєнні програмного матеріалу.

Навчальна програма забезпечує:

- доступність і належну якість здобуття дітьми позашкільної освіти;
- відповідність обсягу навчального матеріалу нормам навантаження й кількості навчальних годин;
- спрямованість навчального матеріалу на розвиток пізнавальних і творчих здібностей дітей.

Програма розрахована на дітей молодшого та середнього шкільного віку. Термін навчання 3 роки по 6 години на тиждень. На опрацювання навчального матеріалу кожного року навчання відводиться 216 годин.

Основною метою цієї програми є виховання творчої, з високою національною свідомістю особистості, готовою сприймати національні традиції свого народу та його минуле.

Зміст програми передбачає:

- формування в учнів умінь виконувати різні способи обробки матеріалів;
- формування свідомого ставлення до минулого та сучасного свого народу;
- формування вміння визначати художню цінність виробу, його технічне виконання, композиційне вирішення;
- формування техніко-технологічних знань для оволодіння різними техніками обробки матеріалів;
- ознайомлення з народними ремеслами;
- виховання бережливого ставлення до природи й економного використання матеріалів;
- виховання працелюбності, культури праці, бережливого ставлення до матеріалів та продуктів праці.

Під час практичного навчання програмою передбачається прищеплення учням навичок якісного виконання роботи, ефективного використання навчального часу, формування естетичної культури та смаку, загально-трудових умінь і навичок.

Оволодіваючи програмовим матеріалом, учні ознайомлюються з різними професіями, з психолого-фізіологічними вимогами професій до людини, санітарно-гігієнічними нормами та правилами безпечної праці.

Пропонована програма передбачає бесіди з історії декоративно-ужиткового мистецтва, екскурсії, завдання на літо.

У програмі після вивчення кожної теми й завершення навчального року загалом заплановані підсумкові заняття з метою повторення, закріплення й узагальнення засвоєного.

Програма підкреслює важливість захоплення школярів декоративно-ужитковим мистецтвом з метою формування пізнавального інтересу і прагнення до його самостійного опанування.

Навчання за програмою передбачає тісні міжпредметні зв'язки з уроками історії, народознавства, образотворчого мистецтва.

Укладацька навчальна програма «Аплікація із соломи» може бути використана у роботі позашкільного навчального закладу.

Рецензент:

Заступник директора з НВР

Станції юних техніків

Бикова Лариса Іванівна